



## Zbornik sudske prakse

### Predmet C-691/15 P

#### Europska komisija protiv Bilbaina de Alquitranes SA i dr.

„Žalba – Okoliš – Uredba (EZ) br. 1272/2008 – Razvrstavanje, označivanje i pakiranje određenih tvari i smjesa – Uredba (EU) br. 944/2013 – Razvrstavanje visokotemperaturne smole ugljenog katrana – Kategorije akutne toksičnosti u vodenom okolišu (H400) i kronične toksičnosti u vodenom okolišu (H410) – Obveza dužne pažnje – Očita pogreška u ocjeni”

Sažetak – Presuda Suda (šesto vijeće) od 22. studenoga 2017.

1. *Usklađivanje zakonodavstava – Razvrstavanje, pakiranje i označivanje tvari i smjesa – Uredba br. 1272/2008 – Prilagodba tehničkom i znanstvenom napretku – Razvrstavanje visokotemperaturne smole ugljenog katrana u tvari koje su toksične u vodenom okolišu – Diskrecijska ovlast Unijinih tijela – Doseg – Sudski nadzor – Granice*

*(Uredba br. 1272/2008 Europskog parlamenta i Vijeća, kako je izmijenjena Uredbom br. 944/2013)*

2. *Usklađivanje zakonodavstava – Razvrstavanje, pakiranje i označivanje tvari i smjesa – Uredba br. 1272/2008 – Prilagodba tehničkom i znanstvenom napretku – Metodološki pristup za provedbu razvrstavanja opasnosti za vodeni okoliš – Uzimanje u obzir relevantnih elemenata koji nisu izričito navedeni u uredbi – Dopuštenost*

*(Uredba br. 1272/2008 Europskog parlamenta i Vijeća, kako je izmijenjena Uredbom br. 944/2013, Prilog I., točka 4.1.3.5.5.)*

3. *Usklađivanje zakonodavstava – Razvrstavanje, pakiranje i označivanje tvari i smjesa – Uredba br. 1272/2008 – Prilagodba tehničkom i znanstvenom napretku – Razvrstavanje visokotemperaturne smole ugljenog katrana u tvari koje su toksične u vodenom okolišu – Razvrstavanje na temelju svojstava sastojaka – Dopuštenost – Uvjet – Uzimanje u obzir udjela u kojem su predmetni sastojci prisutni i njihovih kemijskih učinaka – Granice – Uzimanje u obzir hipotetske stope topljivosti sastojaka*

*(Uredba br. 1272/2008 Europskog parlamenta i Vijeća, kako je izmijenjena Uredbom br. 944/2013, Prilog I., točka 4.1.3.5.5.)*

1. Vidjeti tekst odluke.

(t. 34. i 35.)

2. Razvrstavanje tvari nepoznatog ili primijenjivog sastava, složenih reakcijskih proizvoda ili bioloških materijala (UVCB), s obzirom na opasnosti za vodeni okoliš koje uključuje, treba utvrditi u skladu s odredbama Uredbe br. 1272/2008 o razvrstavanju, označivanju i pakiranju tvari i smjesa. Prilog I. tog uredbi utvrđuje da se to razvrstavanje obavlja u skladu s višerazinskim pristupom i ovisi o vrsti

informacija koje su dostupne za samu smjesu i njezine komponente. Višerazinski pristup uključuje razvrstavanje na temelju ispitanih smjesa, razvrstavanje na temelju načela premošćivanja i metodu „zbroja razvrstanih komponenti” i/ili primjenu „formule aditivnosti”.

Točka 4.1.3.5.5. Priloga I. Uredbi br. 1272/2008 ne predviđa primjenu drugih kriterija osim onih izričito navedenih u toj odredbi. Međutim, nijedna odredba izričito ne zabranjuje uzimanje u obzir drugih čimbenika koji mogu biti relevantni za razvrstavanje tvari UVCB.

Navedeni metodološki pristup je težak osobito zato što pojam tvar obuhvaća širok raspon kemijskih proizvoda, među kojima je mnoge vrlo teško razvrstati na temelju sustava koji počiva na krutim kriterijima. U tim se smjernicama tako upozorava na složene probleme pri tumačenju, čak i za stručnjake, koje uzrokuje razvrstavanje, osobito takozvanih „složenih ili višekomponentnih” tvari, čija svojstva biorazgradnje, bioakumulacije, podjelnog koeficijenta i topljivosti u vodi uzrokuju probleme pri tumačenju, s obzirom na to da se svaki sastojak smjese može ponašati drukčije.

Zakonodavac Unije uključio je odredbe Globalno usklađenog sustava razvrstavanja i označivanja kemikalija (GHS) u Prilog I. Uredbi br. 1272/2008 a da nije izrazio namjeru da odstupa od tog pristupa. U tim se okolnostima ne može smatrati da zakonodavac Unije nije uzeo u obzir ta metodološka ograničenja time što je uključio GHS na taj način u Uredbu br. 1272/2008.

Stroga i automatska primjena zbirne metode u svim okolnostima može dovesti do podcjenjivanja toksičnosti tvari UVCB s malo poznatih sastojaka za vodeni okoliš. Takav ishod ne bi se mogao smatrati spojivim sa svrhom zaštite okoliša i ljudskog zdravlja koji se nastoji postići Uredbom br. 1272/2008.

Komisija stoga prilikom primjene zbirne metode radi utvrđivanja spada li tvar UVCB u kategorije akutne toksičnosti i kronične toksičnosti za vodeni okoliš nije dužna ograničiti svoju ocjenu samo na čimbenike izričito navedene u točki 4.1.3.5.5. Priloga I. Uredbi br. 1272/2008 i pritom isključiti sve ostale. Sukladno svojoj obvezi dužne pažnje, Komisija mora ispitati pomno i nepristrano ostale čimbenike koji su relevantni, čak i ako nisu izričito navedeni u spomenutim odredbama.

(t. 36., 39., 43., 45.-47.)

3. Metoda razvrstavanja iz točke 4.1.3.5.5. Priloga I. Uredbi br. 1272/2008 o razvrstavanju, označivanju i pakiranju tvari i smjesa temelji se na pretpostavci da su sastojci uzeti u obzir 100 % topljivi. Na temelju te pretpostavke, ta zbirna metoda podrazumijeva postojanje razine koncentracije sastojaka ispod koje se ne može doseći prag od 25 % i sastoji se stoga od izračunavanja zbroja koncentracija sastojaka koji spadaju u kategorije akutne ili kronične toksičnosti, pri čemu se svaka ponderira M-faktorom koji odgovara njihovu profilu toksičnosti.

Međutim, toj metodi je svojstveno da gubi na vjerodostojnosti u situacijama u kojima ponderirani zbroj sastojaka prelazi razinu koncentracije koja odgovara pragu od 25 % u razmjeru manjem od omjera između stope topljivosti uočene na razini tvari kao cjeline i hipotetske stope topljivosti od 100 %. Naime, u takvim situacijama postaje moguće da zbirna metoda u posebnim slučajevima dovede do rezultata višeg ili nižeg od razine koja odgovara propisanom pragu od 25 %, ovisno o tome uzima li se u obzir hipotetska stopa topljivosti sastojaka ili topljivost smjese kao cjeline.

(t. 51. i 52.)